

TARKASTUSKERTOMUS, KÖYLIÖN KIRKKO

Tiistaina 9.6.2015 sain Museoviraston intendentin Anu Laurilan kautta tiedon, että Köyliön kirkon korjaustöiden yhteydessä oli lattian alta paljastunut jäänteitä arkuista. Tein paikalle tarkastuksen torstaina 11.6.2015.

Kirkkosalin lattia on purettu ja alapohja on puhdistettu rakennusaikaisesta puulastujätteestä imuroimalla. Puulastua on lattian alla ollut vaihtelevan paksuinen kerros, paikoin 20 -30 cm, mutta paikoin paksumpikin. Rakennuttajan kertoman mukaan kaikki löytyneet arkut ovat olleet lastukerroksen alla, ja osa myös ohuen hiekkakerroksen peittäminä. Maata ei ole missään paikoin kaivettu, vaan sitäkin on ainoastaan poistettu imuroimalla. Maaperä alapohjassa on hyvin hienoa hiekkaa, ilmeisesti se on luontainen kerrostuma eikä paikalle tuotua.

Kaikkiaan arkkuja oli tarkastuksen aikaan näkyvillä viisi. Kahdesta arkusta näkyvissä oli päätylauta/laudat ja osa sivuista. Kolmesta arkusta näkyvissä oli ainoastaan osa toisesta päädyistä. Arkut ovat kapeita, laudasta tehtyjä. Arkut sijaitsevat varsin hajallaan toisistaan, mutta kaikki löytyneet ovat kirkon keskikäytävän eteläpuolella ja ainakin osa on kirkon suuntaisia (itä-länsi). Koska maata ei alapohjasta ole juurikaan poistettu, osa arkuista on ollut hyvin pinnassa, mutta kuitenkin rakentamisen aikaisen lastukerroksen alla. Kaksi arkuista näytti olevan aivan kiinni niskahirsiä kannattelevissa kivissä, yksi mahdollisesti jopa osin kiven alla. Tämä aiheutti epäilyn sen iästä – voiko se kuitenkin olla rakentamisaikaa vanhempi? Kirkon kuoriosassa saarnatuolin alla on muurattu kappeli, jossa on hautauksia. Muualla kirkossa ei hautauksia ennalta tiedetty tai uskottu olleen.

Rakennuttajan kanssa sovittiin, että työt alapohjassa ovat toistaiseksi keskeytyksissä. Joka tapauksessa kaikki poistettavaksi aiottu orgaaninen vanha rakennusjäte on jo imuroitu pois. Tarkoitus oli tässä vaiheessa desinfioida alapohja kirkon alimmassa hirsikerrassa havaitun lattiasienen vuoksi. Tämän jälkeen alapohjaan levitetään 5 – 10 cm kerros soraa. Alapohjaan niskahirsien alle kiinnitetään tuulensuojalevy. Desinfiointikäsittelyn vaikutusta mahdollisesti maahan jääviin hautauksiin ei tiedetä. Olosuhteet alapohjassa tulevat joka tapauksessa muuttumaan aikaisemmista.

Tarkastuksen jälkeen puhelinneuvottelussa Museoviraston intendentin Tuula Heikkurinen-Montellin kanssa sovittiin, että rakennuttaja hankkii paikalle arkeologin, joka ensivaiheessa ottaa esille ja dokumentoi löydetyt arkut. Alapohjassa tehdään lisäksi koetutkimuksia mahdollisten lisähautausten havaitsemiseksi. Kun on saatu yleiskäsitys hautausten lukumäärästä, niiden mahdollisesta iästä ja säilyneisyydestä, päätetään jatkotoimista. Mahdollista voi olla hautausten poistutkiminen, siirtäminen tai peittäminen.

Porissa 12.6.2015

Leena Koivisto / Satakunnan Museo

Yleiskuva kirkon sisältä pohjoisen puoleiselta sivuovelta kohti etelää

Parhaiten näkyvässä oleva arku lähellä keskikäytävää

Osittain kivien alla? oleva arku

Arkun pääty